

KOMISIA

ROZHODNUTIE KOMISIE

z 8. septembra 2006

o štátnej pomoci C 45/04 (ex NN 62/04) v prospech českého výrobcu ocele Třinecké železářny, a. s.

[oznámené pod číslom K(2006) 5245]

(Iba české znenie je autentické)

(Text s významom pre EHP)

(2007/319/ES)

KOMISIA EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV,

v držbe ČKA, na ich emitenta, spoločnosť TŽ, za celkovú kúpnu cenu 100 miliónov CZK (3,5 milióna EUR), t. j. iba 10 % ich nominálnej hodnoty.

so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho spoločenstva, a najmä na jej článok 88 ods. 2,

so zreteľom na protokol 2 o reštrukturalizácii českého oceliarskeho priemyslu k Zmluve o pristúpení z roku 2003,

so zreteľom na výzvu určenú zainteresovaným stranám, aby predložili svoje pripomienky podľa vyššie uvedených ustanovení⁽¹⁾,

keďže:

1. POSTUP

(1) Dňa 12. novembra 2003 bola Komisia informovaná, že česká vláda prijala uznesenie na dokončenie reštrukturalizácie českého oceliarskeho priemyslu – návrh riešenia pre spoločnosť Třinecké železářny, a. s. (ďalej len „TŽ“). Uznesenie naznačilo, že vláda plánuje poskytnúť TŽ štátnu pomoc približne vo výške 1,9 miliardy CZK (asi 67 miliónov EUR)⁽²⁾.

(2) V uvedenom uznesení česká vláda vyjadrila súhlas s nasledujúcimi transakciami:

— Česká vláda nadobudne od TŽ prostredníctvom Českej konsolidačnej agentúry (ČKA) majetkovú účasť v spoločnosti ISPAT Nová Huť (INH) vo výške 10,54 %, vlastnenú TŽ. Cenu týchto akcií stanoví ministerstvo financií po dohode s ministerstvom priemyslu a obchodu.

— ČKA prevedie 10 000 kusov dlhopisov v celkovej nominálnej hodnote 1 miliardy CZK (35 miliónov EUR), emitovaných spoločnosťou TŽ a v súčasnosti

(3) Uznesenie zároveň uvádza, že obe transakcie môžu vstúpiť do platnosti až po získaní kladného rozhodnutia Úradu na ochranu hospodárskej súťaže (ÚOHS), vydaného po porade s Európskou komisiou.

(4) V liste z 26. novembra 2003 si Komisia vyžiadala informácie o vyššie uvedených transakciách.

(5) Dňa 10. decembra 2003 a 7. januára 2004 sa uskutočnili stretnutia českého predsedu vlády a ministra priemyslu a obchodu s komisárom pre hospodársku súťaž. Dohodlo sa, že posledné tvrdenie vyššie uvedeného uznesenia sa bude rešpektovať (pozri bod 3).

(6) Dňa 20. februára 2004 Komisia dostala opis všetkých projektov, pre ktoré hodlá česká vláda poskytnúť spoločnosti TŽ štátnu pomoc. 17. marca 2004 sa uskutočnili v Bruseli odborné konzultácie medzi útvarmi Komisie a zástupcami českých orgánov a danej spoločnosti.

(7) Dňa 29. marca a 29. apríla 2004 Komisia zaslala českým orgánom pripomienky, v ktorých uviedla, že na základe poskytnutých informácií nemožno vylúčiť, že plánovaná kúpa akcií držaných spoločnosťou TŽ v spoločnosti INH českou vládou by mohla presiahnuť trhovú cenu, čím by došlo k poskytnutiu štátnej pomoci vyššie uvedenej spoločnosti TŽ, a zároveň uviedla, že štátna pomoc, z ktorej by sa financovali rôzne projekty spoločnosti TŽ, sa nezdá byť zlučiteľná so súčasnými pravidlami Spoločenstva pre poskytovanie štátnej pomoci.

(8) Dňa 22. a 30. apríla 2004 Úrad na ochranu hospodárskej súťaže schválil štátnu pomoc spoločnosti TŽ.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ C 22, 27.1.2005, s. 2.

⁽²⁾ Menový prepočet používaný v tomto rozhodnutí predstavuje 1 EUR = 28,43 CZK (k 20. septembru 2006) a poskytuje sa len pre informáciu.

- (9) Listom zo 14. decembra 2004 Komisia informovala Českú republiku, že sa rozhodla začať vo veci uvedených opatrení konanie podľa článku 88 ods. 2 Zmluvy o ES, a požiadala o určité informácie.
- (10) Rozhodnutie Komisie o začatí konania bolo zverejnené v *Úradnom vestníku Európskej únie* ⁽³⁾. Komisia vyzvala zúčastnené strany, aby predložili svoje pripomienky k tomuto opatreniu. Nedostala nijaké pripomienky.
- (11) V listoch z 31. januára 2005, ktoré boli zaevidované 1. februára 2005, Česká republika odpovedala na niektoré otázky vznesené v rozhodnutí o začatí konania vo veci formálneho zisťovania.
- (12) Listom z 18. apríla 2005 Komisia požiadala o doplňujúce informácie, ktoré boli poskytnuté listom zo 16. mája 2005, zaevidovaným 18. mája 2005.
- (13) Listom zo 4. júla 2005 Komisia požiadala o odpis niektorých dokumentov citovaných českými orgánmi, ktoré boli zaslané listom z 21. júla 2005, zaevidovaným 25. júla 2005.
- (14) Dňa 10. augusta 2005 české orgány informovali Komisiu elektronicky o nových skutočnostiach.
- (15) Listom z 28. septembra 2005 Komisia požiadala o ďalšie informácie, ktoré boli predložené v priebehu schôdzky s českými orgánmi 29. septembra 2005 a listom z 18. októbra 2005, zaevidovaným 19. októbra 2005.
- (16) Listom z 15. decembra 2005 Komisia požiadala o ďalšie informácie, ktoré boli predložené v liste z 20. marca 2006, ktorý bol zaevidovaný 21. marca 2006. V tomto liste české orgány uviedli, že nevyplatia pomoc na uzatváranie kapacít, pretože spoločnosť TŽ upravila svoju obchodnú stratégiu.
- (17) Listom z 18. júla 2006 Komisia požiadala o ďalšie informácie, ktoré boli predložené v liste zo 16. augusta 2006.

a) Opatrenia prijaté v apríli 2004

- (18) Dňa 14. apríla 2004 vláda Českej republiky prijala uznesenie, podľa ktorého zaplatí spoločnosť TŽ kúpnu cenu

1 250 CZK za akciu za 1 306 920 akcií spoločnosti INH, ktoré TŽ vlastní a ktoré predstavujú 10,54 % základného kapitálu spoločnosti INH. 22. apríla 2004 ÚOHS rozhodol, že táto transakcia nepredstavuje štátnu pomoc v zmysle článku 87 ods. 1 Zmluvy o ES. Transakcia sa uskutočnila na konci toho istého mesiaca.

- (19) Dňa 30. apríla 2004 ÚOHS povolil poskytnutie štátnej pomoci v prospech spoločnosti TŽ vo forme prevodu dlhopisov v celkovej nominálnej hodnote približne 576,7 milióna CZK (20 miliónov EUR) na projekty v oblasti životného prostredia, výskumu a vývoja, vzdelávania a uzatvárania kapacít v období rokov 2004 – 2006. Súčasťou toho bola podpora vo výške 44 088 300 CZK (1,5 milióna EUR) na vzdelávacie projekty a 4 152 500 CZK (0,14 milióna EUR) na uzatváranie kapacít.

b) Informácie o spoločnosti

- (20) Spoločnosť TŽ bola sprivatizovaná v polovici 90. rokov a plne reštrukturalizovaná bez štátnej pomoci.
- (21) Hlavným predmetom činnosti TŽ je hutnícka (oceliarska) výroba s uzavretým hutníckym výrobným cyklom. Okrem koksu, surového železa a ocele spoločnosť produkuje predovšetkým valcované výrobky, t. j. bloky, bramy, sochory, valcovaný drôt, betonársku oceľ, jemnú, strednú a hrubú profilovú oceľ. Spoločnosť TŽ je zároveň jediným výrobcom koľajníc v Českej republike.

2. DÔVODY NA ZAČATIE KONANIA

- (22) Rozhodnutie Komisie o začatí konania vo veci formálneho zisťovania sa týkalo troch opatrení prijatých štátom v prospech TŽ, a to nákupu akcií, pomoci na vzdelávanie a pomoci na uzatváranie kapacít. Ostatné opatrenia obsahujúce pomoc (výskum a vývoj a ochrana životného prostredia) boli ohodnotené ako zodpovedajúce príslušným pravidlám a nie sú predmetom súčasného konania ⁽⁴⁾. Vo svojom rozhodnutí o začatí konania Komisia vyjadrila pochybnosti, či uvedené tri opatrenia uskutočnené Českou republikou pred prístupom nepredstavujú skrytú pomoc na reštrukturalizáciu TŽ, čo by bolo v rozpore s protokolom 2 Zmluvy o prístupí z roku 2003 (ďalej len „protokol 2“).

⁽³⁾ Pozri poznámku pod čiarou č. 1.

⁽⁴⁾ České orgány informovali Komisiu listom z 20. marca 2006, že možno zväžia zmeny týchto projektov. Komisia je upovedomená o tom, že tieto zmeny by boli oznámené v súlade s článkom 88 ods. 3 zmluvy.

(23) V súvislosti s pomocou na vzdelávanie a na uzatváranie kapacít Komisia mala pochybnosti, či spĺňa všetky požiadavky príslušných pravidiel štátnej podpory Spoločenstva platných v období poskytnutia pomoci⁽⁵⁾. Dokumenty predložené Komisii vo februári a marci 2004 neobjasňovali cieľ a podmienky týchto dvoch opatrení obsahujúcich pomoc. Nejasné informácie uvedené v rozhodnutiach ÚOHS neumožnili overiť, či sa táto pomoc poskytla skutočne v súlade s príslušnými pravidlami.

(24) V súvislosti s nákupom akcií INH v držbe TŽ Komisia mala pochybnosti, či by cena 1 250 CZK za akciu zaplatená štátom bola prijateľná pre investora v podmienkach trhového hospodárstva a či neobsahuje pomoc v prospech predávajúceho. V marci 2004 totiž česká Komisia pre cenné papiere (KCP) povolila spoločnosti INH odkúpiť vlastné akcie kótované na burze za cenu 550 CZK. Vo svojom podaní pre KCP podložila spoločnosť INH navrhovanú cenu odborným posudkom. Komisia zistila, že štát nevzal do úvahy oveľa nižšiu cenu schválenú KCP o niekoľko týždňov skôr a súhlasil so zaplatením ceny vypočítanej jeho vlastným odborným znalcom – spoločnosťou KPMG.

(25) Pochybnosti Komisie zosilnil aj názov uznesenia vlády Českej republiky č. 1126 prijatého 12. novembra 2003, ktorý uvádzal, že toto uznesenie sa týka „dokončenia reštrukturalizácie oceliarskeho priemyslu – návrhu riešenia pre spoločnosť Trinecké železáreny, a. s.“.

(26) Preto Komisia rozhodla prešetriť, či uvedené tri opatrenia nepredstavujú skrytú pomoc na reštrukturalizáciu pre výrobcu ocele TŽ a nie sú tak v rozpore s protokolom 2.

3. PRIPOMIENKY ČESKEJ REPUBLIKY

Pomoc na vzdelávanie

(27) České orgány predložili Komisii odpisy všetkých projektov TŽ na vzdelávanie zamestnancov v období rokov 2004 – 2006, ktoré posudzoval ÚOHS a na základe ktorých bola poskytnutá štátna pomoc. Ďalej podrobne vysvetlili všetky aktivity v rámci všeobecného i odborného vzdelávania a uviedli, ako podpora na vzdelávanie zlepší a zvýši úroveň schopností pracovníkov spoločnosti, čiže ich schopnosť profesionálneho zaradenia so zreteľom na nové výzvy trhu.

⁽⁵⁾ Ostatné opatrenia v rámci poskytnutej pomoci úplne vyhovujú Pravidlám Spoločenstva o štátnej pomoci na ochranu životného prostredia (Ú. v. ES C 37, 3.2.2001, s. 3) a Rámcu Spoločenstva pre štátnu pomoc na výskum a vývoj (Ú. v. ES C 45, 17.2.1996, s. 5).

(28) Vzdelávacie projekty, ktoré sa mali uskutočniť od roku 2004 do roku 2006, spočívajú v komplexnom vzdelávacom programe rozdelenom na mnohé rôznorodé kurzy (osobný rozvoj, komunikácia, marketing, školenie v oblasti riadenia, vykonávanie auditov, nové technológie, inžinierstvo, akosť atď.). Celkové oprávnené náklady na tieto projekty predstavujú [...] (*) CZK. Celková pomoc predstavuje 44 088 300 CZK (1,5 milióna EUR).

Pomoc na uzatváranie kapacít

(29) Vo svojom liste z 20. marca 2006 české orgány uviedli, že nevyplatia pomoc na uzatváranie kapacít vo výške 4 152 500 CZK (0,14 milióna EUR), ktorá pokrýva časť odstúpného pre zamestnancov uzavretej pece, pretože spoločnosť TŽ zmenila svoju obchodnú stratégiu.

Nákup akcií INH v držbe TŽ

(30) České orgány tvrdia, že konali ako investor v podmienkach trhového hospodárstva, keď nezohľadnili cenu 550 CZK schválenú KCP a následne sa dohodli na cene s predávajúcim – TŽ – len na základe ich znaleckého posudku (posudok KPMG). Na podporu tohto tvrdenia české orgány predložili niekoľko skutočností, okrem iných i nasledujúce.

(31) Po prvé vyhlasujú, že investor v podmienkach trhového hospodárstva si uvedomuje, že záujmom spoločnosti (v tomto prípade INH) pri odkúpení vlastných akcií je zaplatiť čo najnižšiu cenu. Preto sa v priebehu jednaní o cene akcií s predávajúcim racionálny investor nebude domnievať, že cena navrhnutá v rámci ponuky na odkúpenie predstavuje trhovú hodnotu.

(32) Po druhé české orgány tvrdia, že zo skutočností, že cena navrhnutá INH bola podložená znaleckým posudkom a schválená KCP, nemožno vyvodzovať, že predstavovala trhovú hodnotu akcií:

a) Pokiaľ totiž ide o znalecký posudok, investor v podmienkach trhového hospodárstva si uvedomuje, že odborného znalca vybrala a platí spoločnosť INH, ktorá mala osobitný záujem určiť nízku kúpnu cenu. Preto možno spochybniť nestrannosť znaleckého posudku a vzniesť podozrenie zo snahy o určenie nižšej ceny.

(*) Obchodné tajomstvo.

b) V súvislosti so skutočnosťou, že cenu schválila KCP, české orgány zdôrazňujú, že na rozdiel od hypotézy Komisie vyjadrenej v rozhodnutí o začatí KCP hodnotí ponuku na základe platných právnych predpisov a svojej vnútornej metodiky „Znalecké posudky na účely povinných ponúk prevzatia a verejných návrhov zmlúv o kúpe účastníckych cenných papierov“ a nemá právomoc sama stanoviť cenu akcií alebo nahradiť znalecký posudok vlastnou analýzou. KCP rozhodla iba to, či boli splnené všetky právne náležitosti predpísané pre ponuku na odkúpenie akcií spoločnosti a pre odborné ocenenie.

(33) Po tretie okrem poslednej úvahy české orgány uvádzajú, že predtým než KCP nakoniec udelila v marci 2004 svoj súhlas, už zamietla jedno podanie INH a jedno LNM (väčšinový akcionár INH). V oboch prípadoch totiž znalecký posudok, ktorý predstavoval základ navrhovanej ceny, vykazoval závažné nedostatky, pokiaľ ide o predpísané náležitosti znaleckého posudku. Potom spoločnosť INH uskutočnila nové podanie na základe odborného ocenenia, ktoré spĺňalo všetky predpísané náležitosti. KCP už nemala dôvod toto posledné podanie zamietnuť a následne ho schválila. Podľa českých orgánov by si investor v podmienkach trhového hospodárstva predchádzajúce dvojnásobné zamietnutie KCP vysvetlil ako potvrdenie predpokladu, že spoločnosti INH a LNM sa pokúšali prostredníctvom týchto nedostatkov odhalených v posudku KCP podnik podhodnotiť, aby za akcie, ktoré plánovali odkúpiť, zaplatili čo najnižšiu cenu.

(34) Po štvrté české orgány uvádzajú, že investor v podmienkach trhového hospodárstva bude cenu 550 CZK považovať za podhodnotenú vzhľadom na skutočnosť, že zodpovedá prehnane nízkemu ukazovateľu bonity (P/E). Tento index je výsledkom podielu ceny za akciu a čistého zisku na akcii. Na základe čistého zisku spoločnosti INH za rok 2003, ktorý bolo možné odhadnúť na začiatku roka 2004, keď sa transakcia uskutočnila, dáva cena za akciu 550 CZK index P/E približne 1,25. Cena za akciu vo výške 1 250 CZK dáva index P/E 2,8, ktorý bol na najspodnejšej hranici rozsahu indexu P/E, ktorý možno pozorovať u výrobcov ocele kótovaných na burze. Inými slovami, cena vypočítaná znalcom spoločnosti INH zodpovedala veľmi nízkemu oceneniu spoločnosti, ktoré sa nezhodovalo s ocenením podnikov pôsobiacich v danom období v oceliarskom odvetví na finančných trhoch.

(35) Na záver české orgány uvádzajú, že verejná ponuka spoločnosti INH na odkúpenie jej akcií za cenu 550 CZK zostala vo veľkej miere bez reakcií. Väčšina dotknutých investorov sa rozhodla nepredávať svoje akcie za túto cenu. Niekoľko z nich dokonca podalo sťažnosti týkajúce sa údajného porušenia ich práv.

4. POSÚDENIE POMOCI

4.1. Právny rámec

(36) Protokol 2 umožňuje poskytnutie štátnej pomoci na reštrukturalizáciu českému oceliarskemu priemyslu v súvislosti s jeho reštrukturalizáciou v období rokov 1997 a 2003 maximálne vo výške 14 147 miliónov CZK (453 miliónov EUR). Protokol spája poskytnutie štátnej pomoci s niekoľkými podmienkami, okrem iného s obnovením životaschopnosti a so záväzkom znížiť kapacitu.

(37) Bod 1 protokolu 2 stanovuje, že „odchylné od článkov 87 a 88 Zmluvy o ES sa štátna pomoc poskytnutá Českou republikou na účely reštrukturalizácie vymedzeným častiam českého oceliarskeho priemyslu považuje za zlučiteľnú so spoločným trhom“, ak sú okrem iného splnené podmienky stanovené v uvedenom protokole.

(38) Bod 3 protokolu 2 stanovuje, že „štátnu pomoc v rámci českého reštrukturalizačného programu pre oceliarsky priemysel možno poskytovať len spoločnostiam uvedeným v prílohe 1“. Tž sa v prílohe 1 nespomínajú.

(39) Posledná veta bodu 6 protokolu 2 zakazuje poskytnúť českému oceliarskemu priemyslu akúkoľvek ďalšiu pomoc na účely reštrukturalizácie. Na tento účel dáva bod 20 Komisii právomoc uskutočniť „primerané opatrenia vyžadujúce od ktorejkoľvek dotýčnej spoločnosti, aby pri porušení podmienok stanovených v tomto protokole vrátila akúkoľvek poskytnutú pomoc“ v prípade, že dohľad nad reštrukturalizáciou ukáže na porušenie podmienok poskytnutím „dodatocnej nezlučiteľnej štátnej podpory oceliarskemu priemyslu“.

(40) Lehota odkladu na poskytovanie pomoci na reštrukturalizáciu českému oceliarskemu priemyslu podľa európskej dohody bola Radou predĺžená do 31. decembra 2006. Tento dohovor uznal protokol 2. Aby bolo možné tento cieľ splniť, vzťahuje sa protokol na obdobie pred prístupom i po ňom. Presnejšie povedané, dohovor povolil obmedzenú sumu pomoci na reštrukturalizáciu na roky 1997 – 2003 a zakazuje akúkoľvek ďalšiu štátnu pomoc na účely reštrukturalizácie českému oceliarskemu priemyslu v rokoch 1997 – 2006. V tomto ohľade sa zreteľne líši od iných ustanovení Zmluvy o prístupí z roku 2003, ako je napr. dočasný mechanizmus stanovený v prílohe IV („existujúca pomoc“), ktorý sa vzťahuje len na štátnu pomoc poskytnutú pred prístupom, pokiaľ je „stále platná i po“ dátume prístupu. Na protokol 2 sa teda možno pozerať ako na *lex specialis*, ktorý v oblasti, ktorej sa týka, nahrádza akékoľvek iné ustanovenie uvedenej zmluvy o prístupí.

(41) V dôsledku toho, hoci by sa články 87 a 88 Zmluvy o ES obvykle nevzťahovali na pomoc poskytnutú pred pristúpením, ktorá nie je ďalej použiteľná po pristúpení, ustanovenia protokolu 2 rozširujú kontrolu štátnej pomoci podľa Zmluvy o ES na všetku pomoc poskytnutú pred pristúpením na účely reštrukturalizácie českého oceliarskeho priemyslu v rokoch 1997 – 2006.

(42) Protokol 2 sa nevzťahuje na iné opatrenia štátnej pomoci poskytnuté českému oceliarskemu priemyslu na zvláštne účely, ktoré možno vyhlásiť za zlučiteľné z iných dôvodov, ako je pomoc na výskum a vývoj, pomoc na ochranu životného prostredia, pomoc na vzdelávanie, pomoc na uzatváranie kapacít atď. Tieto opatrenia obsahujúce pomoc nespádajú do pôsobnosti článkov 87 a 88, ak boli poskytnuté pred pristúpením a po pristúpení nie sú platné. V každom prípade protokol neobmedzuje možnosť poskytovať českým oceliarskym spoločnostiam iné druhy pomoci v súlade s právom Spoločenstva. Samozrejme neobmedzuje možnosť prijímať opatrenia, ktoré nie sú kvalifikované ako pomoc, napríklad vloženie kapitálu v súlade so zásadou súkromného investora v podmienkach trhového hospodárstva. Na druhej strane opatrenie týkajúce sa českých oceliarskych spoločností, ktoré predstavuje štátnu pomoc a ktoré nemožno považovať za zlučiteľné so spoločným trhom podľa iných pravidiel, sa považuje za pomoc na reštrukturalizáciu – vzhľadom na dopĺňajúci charakter tejto kvalifikácie – alebo v každom prípade za pomoc súvisiacu s reštrukturalizáciou českého oceliarskeho priemyslu a bude sa na ne teda vzťahovať protokol 2.

(43) Komisia môže teda v súlade so svojou bežnou praxou a s bodom 20 protokolu 2 posúdiť opatrenia v rámci konania vo veci formálneho zisťovania stanoveného v článku 88 ods. 2 Zmluvy o ES v prípade, že má pochybnosti, že české orgány poskytnú oceliarskym spoločnostiam pomoc, ktorá nie je zlučiteľná so spoločným trhom z iného dôvodu, než je reštrukturalizácia, a že Česká republika teda nedodržiava protokol 2. Uplatní sa zároveň nariadenie Rady (ES) č. 659/1999 z 22. marca 1999 ustanovujúce podrobné pravidlá na uplatňovanie článku 93 Zmluvy o ES⁽⁶⁾.

4.2. Existencia pomoci

Pomoc na vzdelávanie

(44) Subvencie na vzdelávanie v prospech TŽ predstavujú štátnu pomoc v zmysle článku 87 ods. 1 Zmluvy o ES.

Sú financované štátom alebo zo štátnych prostriedkov. Tieto dodatočné finančné prostriedky môžu narušiť hospodársku súťaž v Spoločenstve, a to tak, že TŽ poskytujú výhodu oproti konkurentom, ktorí pomoc nepoberajú. A nakoniec, obchod medzi členskými štátmi v odvetví oceliarskeho priemyslu, kde sú TŽ nezanedbateľným hráčom, je značný, takže pomoc pravdepodobne naruší obchod medzi členskými štátmi.

Pomoc na uzatváranie kapacít

(45) České orgány nevyplatia TŽ pomoc na uzatváranie kapacít, ktorá pokrýva časť odstúpeného pre zamestnancov uzavretej pece v dôsledku zmeny obchodnej stratégie TŽ. Spoločnosť teda nedostane grant vo výške 4 152 500 CZK (0,146 milióna EUR), ktorý jej bol podľa podmienok prisľúbený. Toto opatrenie českých orgánov je teda bezpredmetné.

Nákup akcií INH v držbe TŽ

(46) Komisia zhodnotí v poradí, v akom sa objavujú v predchádzajúcom oddiele Pripomienky Českej republiky, skutočnosti predložené českými orgánmi s cieľom podložiť svoje tvrdenie, že sa správali ako investor v podmienkach trhového hospodárstva⁽⁷⁾, keď v rámci jednaní s predávajúcim nezohľadnili cenu 550 CZK predloženú INH a schválenú KCP.

(47) Komisia uznáva prvé tvrdenie českých orgánov, že investor v podmienkach trhového hospodárstva i predávajúci vedia, že záujmom spoločnosti (t. j. INH v tomto prípade) pri odkúpení vlastných akcií je zaplatiť čo najnižšiu cenu. Preto v priebehu jednaní o cene akcií bude racionálny investor i predávajúci pristupovať k cene navrhutej v rámci tejto ponuky na odkúpenie s podozrením. Budú ju považovať za odraz trhovej hodnoty, iba ak bude táto cena podložená ďalšími skutočnosťami. Napríklad ak táto ponuka na odkúpenie bude ukončená a bude u investorov úspešná, čo znamená, že významné percento investorov je ochotných svoje akcie za túto cenu predať, bude investor v podmienkach trhového hospodárstva obvykle brať túto cenu do úvahy. V tomto prípade však bola ponuka na odkúpenie v čase transakcie stále otvorená a neboli k dispozícii žiadne informácie, ktoré by naznačovali, že by šlo o úspech.

⁽⁶⁾ Ú. v. ES L 83, 27.3.1999, s. 1. Nariadenie naposledy zmenené a doplnené nariadením (ES) č. 1791/2006 (Ú. v. EÚ L 363, 20.12.2006, s. 1).

⁽⁷⁾ Zásadu investora v podmienkach trhového hospodárstva už dlho uznáva Súdny dvor. Pozri napr. rozsudok Európskeho súdneho dvora z 21. marca 1991, vec C-305/89, *Alfa Romeo*, Zb. 1991, s. I-603 (body 19 a ďalšie).

(48) Pokiaľ ide o druhé tvrdenie českých orgánov, Komisia zdôrazňuje, že je potrebné zhodnotiť špecifiká prípadu. Po prvé neexistovala žiadna cena na burze, ktorú by bolo možné použiť ako jednoznačný a nespochybniteľný odkaz na trhovú hodnotu spoločnosti⁽⁸⁾. Aby bolo možné spoločnosť oceniť, bolo teda nutné urobiť prognózy budúcich peňažných tokov alebo dividend, a potom vypočítať ich súčasnú hodnotu. Po druhé oceňovaná spoločnosť prechádzala rozsiahlou reorganizáciou. Štát predal spoločnosť, ktorú až donedávna kontroloval, veľkej súkromnej oceliarskej skupine. Tá sa zaviazala spoločnosť modernizovať a uskutočniť významné investície. Vzhľadom na túto dramatickú zmenu v spoločnosti a v jej riadení nebolo možné považovať minulé finančné údaje za spoľahlivý ukazovateľ odhadu budúcich výsledkov. Prognózy budúcich peňažných tokov alebo dividend nebolo možné založiť na doterajšom pozorovateľnom vývoji. Záverom možno povedať, že ocenenie spoločnosti záviselo od prognóz, pre ktoré nebolo možné použiť žiadny nespochybniteľný základ. Komisia súhlasí, že za týchto špecifických okolností nemožno zo skutočnosti, že cena navrhnutá INH bola podložená znaleckým posudkom a schválená KCP, vyvodzovať, že predstavovala trhovú hodnotu akcií:

a) Komisia uznáva, že v súvislosti so znaleckým posudkom investor v podmienkach trhového hospodárstva i predávajúci vedía, že odborného znalca vybrala a platí spoločnosť INH. Vzhľadom na skutočnosť, že ocenenie spoločnosti INH bolo možné odvodiť len z hypotéz o budúcom vývoji, ktoré bolo vzhľadom na nedávnu privatizáciu zložené overiť, a nie teda z pozorovateľných ukazovateľov, najatý konzultant môže vypracovať konzervatívnu hypotézu o budúcom vývoji, aby dospel k cene, ktorú zadávajúca spoločnosť očakáva, bez toho, aby sa dopustil akejkolvek formálnej chyby a ohrozil svoju povesť. Komisia predpokladá, že prognózy vypracované odborným znalcom vybraným INH boli skutočne konzervatívne (pozri nižšie).

b) Na základe informácií predložených českými orgánmi Komisia zistila, že KCP nevypracovala vlastnú analýzu hodnoty akcií, ktorá by nahradzovala znalecký posudok predložený INH. KCP len rozhodla, či boli splnené všetky predpísané náležitosti pre podanie ponuky na odkúpenie akcií spoločnosti a pre odborné ocenenie. V tomto prípade Komisia zistila, že ocenenie muselo vychádzať z hypotéz o vývoji spoločnosti, ktorá prechádzala dramatickými zmenami, a nie z faktorov, ako je cena akcií na

burze alebo minulé finančné údaje, ktoré KCP môže formálne overiť. Komisia poznamenáva, že z informácií predložených českými orgánmi vyplýva, že ak odborné ocenenie neobsahuje žiadne nedostatky a nezrovnalosti, KCP ho skutočne nemôže zamietnuť len z dôvodu, že vychádza z „konzervatívnych“ hypotéz, a dospieva teda k nižšej cene za oceňované akcie.

(49) Komisia uznáva tretiu skutočnosť predloženú českými orgánmi, a to fakt, že investor v podmienkach trhového hospodárstva by si predchádzajúce dvojnásobné zamietnutie KCP vysvetlil ako potvrdenie predpokladu, že sa spoločnosti INH a LNM (väčšinový akcionár INH, ktorý je hnacou silou tejto operácie, lebo od INH získa akcie, ktoré spoločnosť odkúpila späť) pokúšali spoločnosť INH podhodnotiť, aby za akcie, ktoré chceli odkúpiť, zaplatili čo najnižšiu cenu.

(50) Pokiaľ ide o štvrté tvrdenie českých orgánov, Komisia zistila, že v čase prípravy odborných posudkov objednaných INH a štátom v prvom štvrťroku 2004 nebol zisk INH za celý rok 2003 ešte známy, dal sa však odhadnúť na základe čísel za prvý štvrťrok, ktoré už boli známe. Odhady čistého zisku za celý rok 2003 uvedené v oboch posudkoch sú teda podobné. Na základe čistého zisku predpokladaného za rok 2003 vyplýva z ceny za akciu vo výške 550 CZK index P/E približne 1,5. (České orgány vypočítali index P/E 1,25 na základe skutočného zisku, ktorý v tom čase nebol známy a ktorý sa ukázal byť väčší, než obaja odborní znalci prognózovali, čiže i nižší index P/E.). Druhé číslo je veľmi nízke. Investor v podmienkach trhového hospodárstva ocení spoločnosť takouto nízkou cenou, len ak očakáva výnimočne negatívny vývoj čistých príjmov v budúcnosti. Komisia zistila, že odborný znalec najatý INH sa skutočne domnieva, že čistý zisk dosiahnutý v roku 2003, je veľmi výnimočný, a predpokladá, že zisky v nadchádzajúcich rokoch klesnú o dve tretiny. Inými slovami, tento odborný znalec predpokladá na roky nasledujúce po roku 2003 takmer úplný návrat na úroveň zisku v roku 2002 (0,9 miliardy CZK), keď spoločnosť INH stále trpela zlým riadením a nedostatkom investícií v dôsledku toho, že ju vlastnil štát. Odborný znalec predpovedá nízky rast tržieb a obmedzené znižovanie nákladov. Komisia zistila, že odborné ocenenie zreteľne nevysvetľuje, prečo by spoločnosť LNM, ktorá prevzala kontrolu nad INH na začiatku roka 2003, nedokázala podnik reštrukturalizovať, znížiť prevádzkové náklady a náklady na vstupy, vyvinúť ziskovejšie výrobky a rozvinúť obchodné vzťahy. Oproti tomu cena 1 250 CZK vypočítaná odborným znalcom najatým štátom, spoločnosťou KPMG, dáva index P/E 3 až 3,5. To je na spodnej hranici rozpätia indexu P/E, ktorý bolo možné v tom období pozorovať na finančných trhoch u výrobcov ocele. V tomto nízkom indexe sa prejavuje opatrná prognóza vývoja zisku. KPMG teda predvída (obmedzený) pokles zisku po roku 2003. KPMG preto

⁽⁸⁾ V rozhodnutí o začatí Komisia uznáva, že zatiaľ čo cena na burze je obvykle najlepším ukazovateľom hodnoty akcií, cena akcií INH, ktorú bolo možné pozorovať na Pražskej burze cenných papierov, nie je spoľahlivým ukazovateľom hodnoty 10 % majetkovej účasti na kapitále INH. Mesačné a ročné štatistiky skutočne ukazujú, že hodnota obchodov je veľmi obmedzená. Cena na burze teda nie je výsledkom interakcie väčšieho množstva významných investorov.

uznáva, rovnako ako odborný znalec najatý INH, priaznivú situáciu na trhu ocele v roku 2003 a jej cyklickú povahu. KPMG však zároveň predpokladá, že pod kontrolou LNM bude pokračovať prevádzková reštrukturalizácia bývalej štátnej spoločnosti, vďaka integrácii do veľkej oceliarskej skupiny sa nájdu lacnejšie zdroje vstupov a výroba sa preorientuje na výrobky s vyššou pridanou hodnotou. Záverom Komisia súhlasí, že investor v podmienkach trhového hospodárstva by cenu 550 CZK považoval za podhodnotenú vzhľadom na skutočnosť, že zodpovedá výnimočne nízkemu indexu P/E, čo možno len ťažko odôvodniť na základe očakávaného zlepšenia finančnej výkonnosti spoločnosti, ktorú by bolo možné primerane očakávať po jej privatizácii a po investíciách a reštrukturalizačnom programe začatom jej novým súkromným akcionárom.

- (51) Komisia prišla k záveru, že kombinácia štyroch predchádzajúcich skutočností umožňuje vysvetliť, prečo by v čase vládneho nákupu investor v podmienkach trhového hospodárstva nemohol brať cenu 550 CZK navrhnutú INH v rámci odkúpenia a schválenú KCP vážne do úvahy a prečo by nemohla predstavovať seriózny vyjednávací nástroj, ktorý by predávajúceho donútil znížiť svoju cenu. Keďže neexistovala žiadna iná dostupná referenčná cena, investor v podmienkach trhového hospodárstva by teda s predávajúcim jednal na základe ceny vypočítanej jeho odborným znalcom⁽⁹⁾. Keďže cena zaplatená českou vládou je v cenovom rozpätí vypočítanom KPMG, investovali sa tieto štátne prostriedky spôsobom prijateľným pre investora v podmienkach trhového hospodárstva. Komisia sa teda domnieva, že nákup akcií nepredstavuje štátnu pomoc v zmysle článku 87 ods. 1. Komisia chce zdôrazniť, že tento záver úplne závisí od mimoriadnych okolností tohto prípadu.

- (52) A nakoniec, pokiaľ ide o piatu skutočnosť predloženú českými orgánmi, konkrétne fakt, že verejná ponuka spoločnosti INH na odkúpenie jej akcií za cenu 550 CZK zostala do veľkej miery nereflektovaná, Komisia

uznáva, že v čase analyzovanej transakcie toto ešte nebolo známe, a teda prichádza k záveru, že tento fakt nemôže odôvodniť, prečo štát nevzal navrhovanú cenu do úvahy.

4.3. Zlučiteľnosť pomoci

- (53) Ako vysvetlila v odôvodneniach 42 a 43, Komisia musí posúdiť možnú zlučiteľnosť opatrenia hodnoteného ako štátna pomoc s platnými nariadeniami, aby zaistila, že nepredstavuje pomoc na reštrukturalizáciu, ktorá je v rámci protokolu 2 zakázaná.
- (54) Pomoc na vzdelávanie sa posudzuje na základe nariadenia Komisie (ES) č. 68/2001 z 12. januára 2001 o uplatňovaní článkov 87 a 88 Zmluvy o ES na pomoc vzdelávaniu⁽¹⁰⁾.
- (55) Rozdiel medzi odborným vzdelávaním a všeobecným vzdelávaním sa riadi článkom 2 uvedeného nariadenia. Odborné vzdelávanie je v článku 2 písm. d) uvedeného nariadenia definované ako vzdelávanie zahŕňajúce vyučovanie priamo a prednostne použiteľné pre súčasné alebo budúce postavenie zamestnanca vo firme, ktorá poberá pomoc, a poskytujúce kvalifikáciu neprenosnú alebo iba čiastočne prenosnú na iné firmy alebo oblasti práce.
- (56) Všeobecné vzdelávanie je v článku 2 písm. e) nariadenia (ES) č. 68/2001 definované ako vzdelávanie zahŕňajúce vyučovanie, ktoré nie je použiteľné iba alebo prednostne pre súčasné alebo budúce postavenie zamestnanca vo firme, ktorá poberá pomoc, ale ktoré poskytuje kvalifikáciu široko prenosnú na iné firmy alebo oblasti práce, a teda podstatne zlepšujúcu možnosť zamestnania tohto zamestnanca.

⁽⁹⁾ Pokiaľ odborné ocenenie neobsahuje nedostatky. V rozhodnutí o začatí konania vo veci formálneho zisťovania však Komisia nevyjadřila pochybnosti o vierohodnosti názorov vyjadrených v tejto správe. Ani vyššie uvedená analýza neodhaľuje, že jej závery sú neprimerané.

⁽¹⁰⁾ Ú. v. ES L 10, 13.1.2001, s. 3. Nariadenie naposledy zmenené a doplnené nariadením (ES) č. 1976/2006 (Ú. v. EÚ L 368, 23.12.2006, s. 85).

(57) Česká republika poskytla podrobné informácie o navrhovaných vzdelávacích kurzoch. Na základe týchto informácií Komisia mohla overiť, že rozdiel medzi všeobecným a odborným vzdelávaním uplatňovaným Českou republikou je v zhode s článkom 2 nariadenia (ES) č. 68/2001. Kurzy kvalifikované ako všeobecné vzdelávanie sa teda týkajú kvalifikácií, ako je riadenie, osobný rozvoj, komunikačné, marketingové a auditorské znalosti a schopnosti, ktoré sú vo veľkej miere prenosné do iných firiem alebo pracovných odborov. Na tom istom základe kurzy, ktoré sa týkajú najmä výrobov, nových technológií, inžinierstva, technických projektov, riadenia životného prostredia, zlepšovania akosti, a teda mali obmedzenú použiteľnosť na iné funkcie, sa kvalifikovali ako odborné vzdelávanie v súlade s článkom 2 písm. d) uvedeného nariadenia. Podľa informácií predložených Komisii bola pomoc na vzdelávanie nevyhnutná na dosiahnutie stanovených cieľov.

(58) Článok 4 ods. 7 nariadenia (ES) č. 68/2001 definuje oprávnené náklady na vzdelávací projekt a požaduje, aby informácie o nákladoch boli transparentné a rozpísané na jednotlivé položky. Česká republika dodala Komisii podrobné informácie o nákladoch, ktoré sa týkajú projektov, rozpísané na jednotlivé položky, tak aby bolo možné stotožniť tieto náklady s nákladmi uvedenými v článku 4 ods. 7 uvedeného nariadenia. Konštatovalo sa, že tieto informácie sú v súlade s požiadavkami článku 4 ods. 7 uvedeného nariadenia.

(59) Ďalej sa konštatovalo, že intenzita pomoci použitá Českou republikou je v zhode s maximálnou intenzitou pomoci povolenou podľa článku 4 ods. 2 a 3 nariadenia (ES) č. 68/2001. Intenzita navrhovanej pomoci teda zodpovedá miere povolenej podľa nariadenia pre odborné, respektíve všeobecné vzdelávanie vo vzťahu k veľkému podniku umiestnenému v oblasti, ktorá sa kvalifikuje na regionálnu pomoc podľa článku 87 ods. 3 písm. a) Zmluvy o ES.

(60) Záverom možno povedať, že pomoc je v súlade s požiadavkami stanovenými v nariadení (ES) č. 68/2001.

5. ZÁVER

- (61) Komisia dospela k záveru, že pomoc na vzdelávanie vo výške 44 088 300 CZK (1,55 milióna EUR) v prospech spoločnosti TŽ je v súlade s nariadením (ES) č. 68/2001.
- (62) Pomoc na uzatváranie kapacít vo výške 4 152 500 CZK (0,14 milióna EUR) nebude spoločnosti TŽ vyplatená, pretože TŽ zmenili svoj podnikateľský plán.
- (63) Nákup akcií INH v držbe TŽ nepredstavuje štátnu pomoc.
- (64) Tieto tri opatrenia teda nepredstavujú skrytú pomoc na reštrukturalizáciu pre TŽ, ktorá by bola v rozpore s protokolom 2,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Pomoc na vzdelávanie vo výške 44 088 300 CZK v prospech podniku Třinecké železářny, a. s., je v súlade s kritériami stanovenými v nariadení (ES) č. 68/2001 a nepredstavuje pomoc na reštrukturalizáciu v zmysle protokolu 2 Zmluvy o pristúpení z roku 2003.

Nákup akcií ISPAT Nová Huť v držbe podniku Třinecké železářny, a. s., nepredstavuje štátnu pomoc v zmysle článku 87 ods. 1 Zmluvy o ES.

Článok 2

Toto rozhodnutie je určené Českej republike.

V Bruseli 8. septembra 2006

Za Komisiu

Neelie KROES

členka Komisie